

Daugiau informacijos:
Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras
Nugalėtojų g. 14D, Vilnius, LT -
10105
Tel. 85 2300 125,
faks. 85 2300 123,
el.p. ulac@ulac.lt
www.ulac.lt

RAUDONUKĖ ir EPIDEMINIS PAROTITAS

RAUDONUKĖ

- tai ūmi virusinė infekcija plintanti oro lašiniu būdu, pasireiškianti karščiavimu, specifiniu (makulopapuliniu) bėrimu bei limfmazgių reakcija. Vaikams raudonukė – nesunki liga: visi klinikiniai simptomai lengvi, liga greitai praeina, komplikacijos itin retos.

Sukėlėjas

Raudonukės virusas yra RNR turintis virusas, priklausantis *Togavirus* šeimai.

Užkrečiamumas

Infekcijos šaltinis – sergantieji raudonuke. Virusą jie platina apie dvi savaites: iki 10 dienų prieš atsirandant bėrimams ir kelias dienas išbėrus. Bėrimas būna sunkiai pastebimas, kartais persergama besimptomėmis raudonukės formomis. Tokie asmenys itin pavojingi. Raudonukei imlūs yra ir vaikai, ir suaugusieji. Užsikrečiama būnant vienoje patalpoje su sergančiuoju.

Simptomai

Inkubacinis raudonukės periodas trunka 15-24 dienas. Vaikai ar suaugusieji ja perserga nesunkiai: 2–3 dienas karščiuoja, atsiranda bėrimas, kuris trunka nuo kelių valandų iki 2–3 dienų.

Pavojus nėščiosioms

Ši liga labai pavojinga nėščiosioms, nes galimas vaisiaus apsigimimas - įgimtos raudonukės sindromas. Nustačius, kad nėščioji serga raudonukės infekcija, neretai rekomenduojama nutraukti nėštumą.

EPIDEMINIS PAROTITAS

Tai infekcinė liga, kurią sukelia virusas. Ši infekcija dažniausiai pažeidžia seilių liaukas, smegenų dangalus, kasą, bei lytines liaukas. Epideminiu parotitu sunkiau serga paaugliai.

Sukėlėjas

Sukėlėjas – *paramyxovirus* grupės virusas. Jis gana atsparus išorinėje aplinkoje: kambario temperatūroje gali išlikti iki keturių dienų,

tačiau greitai žūsta, paveiktas ultravioletinių spindulių ar dezinfekuojančių medžiagų.

Užsikrėtimas

Žmogus yra vienintelis epideminio parotito viruso šaltinis. Iš sergančiojo virusas išsiskiria oro lašeliniu būdu t.y. kosint, čiaudint, kalbant.

Imlumas

Sveiki imlūs asmenys užsikrečia būdami vienoje patalpoje su ligoniu.

Simptomai

Tipiškiausias epideminio parotito požymis – seilių liaukų patinimas. Taip pat stebimas karščiavimas, galvos skausmas, nuovargis, apetito stoka. Galimos komplikacijos:

- virusinis galvos smegenų dangalų uždegimas;
- kasos uždegimas,
- lyties liaukų uždegimas;
- smegenų uždegimas;
- kurtumas;

- diabetas.

Abipusis sėklidžių uždegimas gali komplikuotis nevaisingumu.

PROFILAKTIKA

Lietuvoje nuo epideminio parotito ir raudonukės skiepijama kombinuota tymų - epideminio parotito - raudonukės (MMR) vakcina. Šia vakcina vaikai skiepijami du kartus. Pirmą kartą - 15-16,5 mėnesių, antrą kartą – 6–7 metų.